POWER BI

Power BI: 3 jatkotaso – datan muokkaus FIN

WISTEC TRAINING OY ITÄMERENKATU 1, 00180 HELSINKI <u>INFO@WISTEC.FI</u>

PUH. 030 670 5320 (MA-PE KLO 9-17)

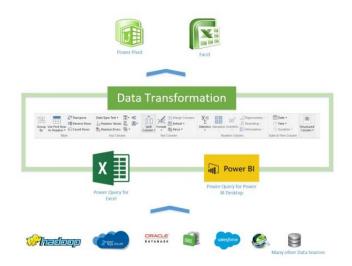
WWW.WISTEC.FI

POWER BI

Mikä on Power Query? Power BI:n datan muokkaus työkalun esittely	2
Aloitus –valintanauha	
Muunna –välilehti	4
Lisää sarake –välilehti	
Näytä –välilehti	
Case Elokuvat esimerkki	
Tiedon tuonti	6
Power Query editori	
Sarakkeiden poisto	9
Jaa sarake	9
Korvaa arvot	11
Poista välit	12
Käytössä olevat vaiheet	12
Kyselyiden yhdistäminen	
Käytännön esimerkki	
Tiedon tuonti Power BI Desktopiin Excelistä	
Taulukon muokkaus	
Power Queryn kaavakieli M	
M vai DAX?	
Mitä on M?	19
Mitä on DAX?	
Lasketun sarakkeen dilemma	
Katsaus M-kieleen	
M-kielen syntaksi	
M-funktioista	
Mukautetun sarakkeen luonti	
Muutamia funktioesimerkkejä	
Mukautetun funktion kirjoittaminen M-kielellä	26
Koodiosimorkki	27

Mikä on Power Query? Power BI:n datan muokkaus työkalun esittely

Kun tuodaan tietoja Power BI Desktopiin, käytetään Power Query -komponenttia. Power Query sisältää suuren määrän datan muokkaukseen tarkoitettuja ominaisuuksia, joita voidaan käyttää myös tietojoukossa. Power Queryn kaavakielenä toimii M -kieli, jota voidaan käyttää monimutkaisissa ja tehoa vaativissa tietojen muokkaustilanteissa.

Power Querysta käytettiin aiemmin nimeä Data Explorer. Se julkaistiin julkisena kokeiluversiona helmikuussa 2013. Data Explorer nimettiin uudelleen Power Queryksi heinäkuussa 2013, ja siitä lähtien tuotteeseen on tullut paljon muutoksia ja parannuksia.

Power Query on tietojen poimintaan ja muunnoksiin tarkoitettu ohjelma. Se koostuu kaavakielestä ja graafisesta työkalusta. Graafisesta työkalusta on kaksi versiota; toinen on upotettu Power Bl Desktop -työkaluun ja toinen toimii Excel-apuohjelmana. Graafisessa työkalussa on paljon erilaisia datan muunnostoimintoja, joita voidaan käyttää tietojoukoissa, ja se tukee myös eri tietolähteitä. Power Queryn kaavakieli on kuitenkin paljon tehokkaampi kuin käyttöliittymän kautta työskentely. Power Queryssa on joitakin ominaisuuksia, joita ei ole vielä toteutettu graafisen käyttöliittymän kautta, mutta ne ovat käytettävissä M:n (kaavakieli) kautta.

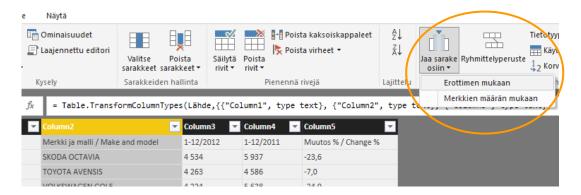
Power Queryn graafinen käyttöliittymä on niin helppo käyttää, että lähes kuka tahansa käyttäjä voi työskennellä sen avulla, toisaalta, Power Queryn M-kieli on niin tehokas, että sitä voidaan käyttää erittäin monimutkaisissa reaalimaailman haasteita sisältävissä tietojen muunnoksia. Power Query voi ladata tulosjoukon Excel-laskentataulukkoon tai ladata sen Power Pivotiin tietojen mallintamista varten. Power BI Desktopissa käytetty Power Query -versio lataa tulosjoukon Power Pivot -malliin.

Kyselyeditorissa on neljä toimintoja sisältävää välilehteä..

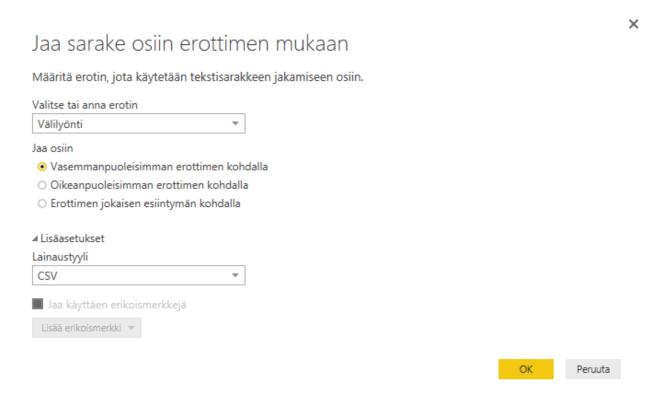

Aloitus –välilehdessä on toiminnot mm. uuden kyselyn luomiseen, sarakkeiden ja rivien hallintaan, kenttien tietotyyppimuunnoksiin sekä kyselyiden muodostamien tietojoukkojen yhdistämiseen.

Mikäli esimerkiksi haluttaisiin erottaa "Merkki ja malli" sarakkeen tiedot useampaan sarakkeeseen, voitaisiin se tehdä "Muunna" –painikeryhmän "Jaa sarake osiin" –toiminnolla.

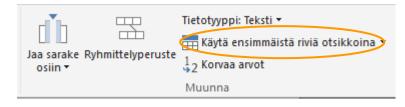

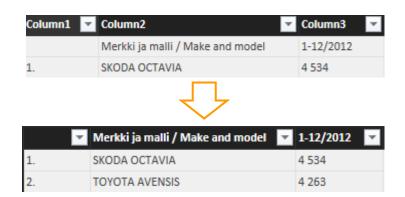
Tällöin tulee määritellä käytettävä erotinmerkki ja sen esiintyminen avautuvasta ikkunasta.

Tässä esimerkissä tulisi käyttää tietojoukon ensimmäistä riviä sarakeotsikkoina. Tämäkin muutos tehdään "Aloitus" – valintanauhan "Muunna" – painikeryhmästä.

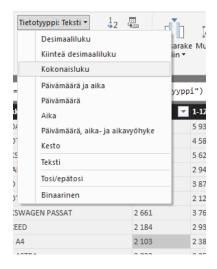

Muunna -välilehti

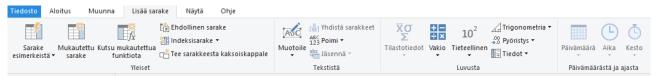

"Muunna" –välilehdessä on monia samoja toimintoja kuin "Aloitus" –valintanauhassakin. Keskeisimmät tämän valintanauhan toiminnot ovat "Lukusarake" ja "Päivämäärä ja aikasarake" – painikeryhmiin liittyvät toiminnot, joilla tehdään laskentaa.

Oletetaan, että haluamme laskea edellä käytetyssä esimerkissä vuosien 2012 ja 2011 erotuksen eksaktina lukumääränä, niin ensimmäiseksi tulee tarkistaa kyseisten kenttien tietotyypit ja tarvittaessa muuttaa ne. Esimerkissä tietotyyppi on teksti, joten ne pitää muuttaa kokonaisluvuiksi. Tämä onnistuu esimerkiksi "Muunna" –valintanauhan "Mikä tahansa sarake" – painikeryhmän "Tietotyyppi" –toiminnolla.

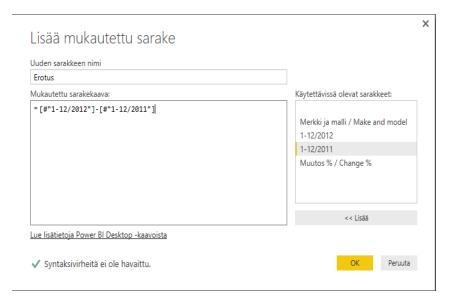

Lisää sarake -välilehti

"Lisää sarake" –välilehdessä voimme lisätä tietomallin taulukkoon uusia sarakkeita. Lisäksi tätä kautta voidaan tehdä laskentaa kuten "Muunna" –välilehdestäkin.

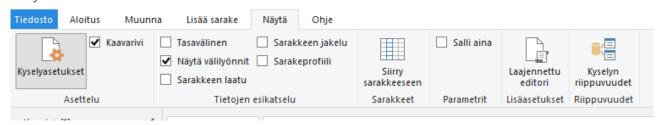
Lisätään esimerkkiin uusi mukautettu sarake valitsemalla "Yleinen" – painikeryhmästä "Mukautettu sarake" –toiminto. Tällöin avautuu sarakkeen lisäys –ikkuna, jossa annetaan uudelle sarakkeelle nimi ja kaava, jolla uuden sarakkeen arvot lasketaan.

Lopputuloksena on uusi sarake, jossa nähdään kahden sarakkeen arvojen erotus.

Näytä –välilehti

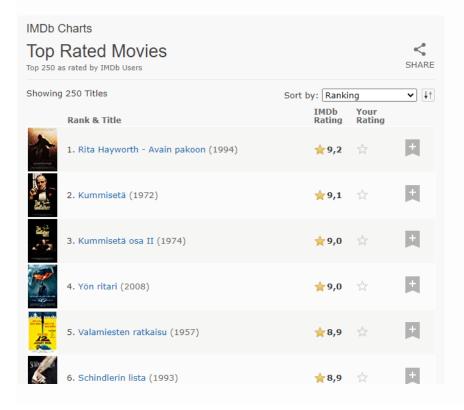
"Näytä"-valintanauha on valintanauhoista suppein ja pitää sisällään vain muutamia näyttöasetuksia.

Kun kyselyyn on tehty halutut muutokset, otetaan ne käyttöön "Aloitus" - välilehden "Sulje ja ota käyttöön" –painikkeella.

Case Elokuvat esimerkki

Esimerkin avulla oppiminen on paras tapa oppia uutta teknologiaa. Tässä esimerkissä käytetään IMDB - sivustolla löytyviä elokuvien tietoja. Sivuston osoite on http://www.boxofficemojo.com. IMDB on elokuva tietokanta Internetissä, jossa käyttäjät voivat mm. arvostella elokuvia. Luettelo top 250 elokuvista käyttäjien arvioiden mukaan löytyy osoitteesta https://www.imdb.com/chart/top

Tiedon tuonti

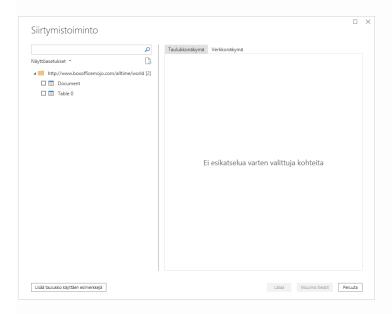
Avataan Power BI Desktop ja tuodaan data valitsemalla Aloitussivu - välilehdeltä Nouda tiedot|Verkko

Avautuvaan ikkunaan kirjoitetaan osoite, joka johtaa sivulle, jossa on listattuna 100 myydyintä elokuvaa ja valitaan OK.

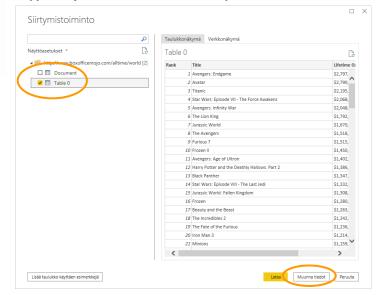

Kun yhteys on muodostettu avautuu Siirtymistoiminto -ikkuna. Power Query tarkistaa verkkosivun taulukot ja palauttaa url-osoitteen alla vasemmalla puolella olevien taulukoiden luetteloon.

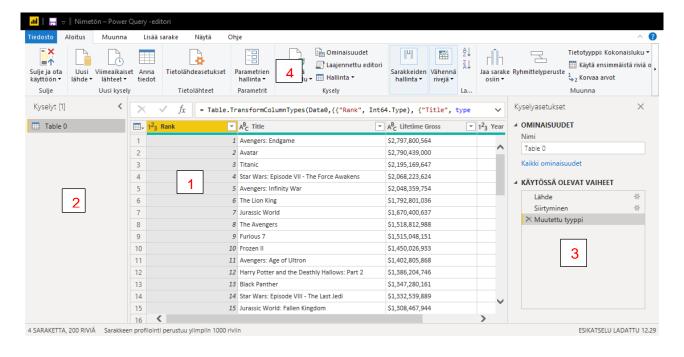
Valitse Table 0. Pääruudun taulukossa näkyy tietojen esikatselu. Valitaan kyseisen taulukon valintaruutu

ja painetaan Muunna tiedot painiketta.

Power Query editori

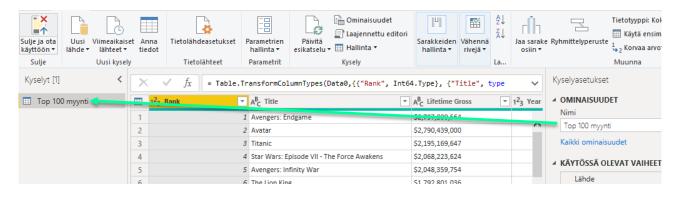
kun on valittu Muunna tiedot -painike, nähdään Kyselyeditori- eli Power Query editori -ikkunan avautuneen.

Kyselyeditorissa on neljä pääosaa (yllä olevan kuvakaappauksen vastaavat numerot);

- 1. Päätietojoukkoruutu; Tämä on keskeinen alue, jossa kyselyn tulosjoukko näytetään esikatseluna, ja jossa on rajoitettu määrä rivejä
- 2. Kyselyjen luettelo; Vasemmanpuoleisessa sivuruudussa näkyy luettelo kaikista kyselyistä
- 3. Kyselyn ominaisuudet -ruutu; Tässä voidaan määrittää ominaisuuksia, kuten kyselyn nimi. Tässä ruudussa näkyy myös luettelo kaikista nykyiseen kyselyyn käytetyistä vaiheista.
- 4. Välilehdet; Power Queryssä on useita graafisen käyttöliittymän muunnosasetuksia, jotka ovat käytettävissä yläosan välilehtien kautta

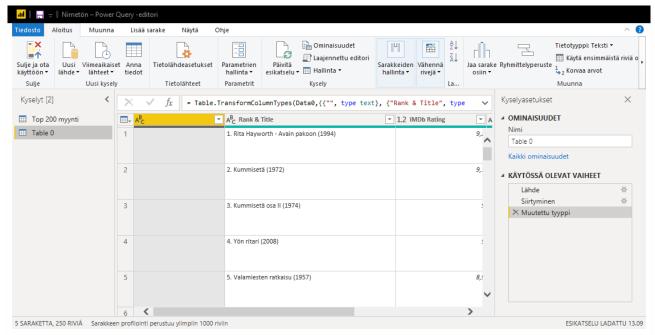
Nimetään kysely uudelleen antamalla sille nimeksi "Top 200 myynti".

Tavoitteena tässä esimerkissä on liittää maailmanlaajuisen bruttomyynnin kanssa IMDB:n käyttäjäluokitus, ja sitten analysoida, mitä ovat parhaat myyjät elokuvat ja ovatko ne parhaita myös käyttäjien mielestä. Mitä enemmän tietoja bruttomyynnistä saadaan, sitä parempi analyysitulos saadaan. Edellä URL antaa vain top 200 myytyjä elokuvia. Mutta mahdollisuus on saada myös loput tulosjoukosta käytettäväksi.

Seuraavaksi tuodaan toinen tietojoukko (IMDB käyttäjäluokitus). Siirrytään kyselyeditorin Aloitussivu-välilehteen uudelleen ja Uusi lähde ja Verkko. Kirjoitetaan URL-osoite http://www.imdb.com/chart/top

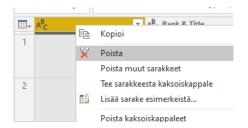
Siirtymistoiminto-ikkunassa Table 0 sisältää halutut tiedot, joten ladataan se klikkaamalla OK. Tiedot latautuvat kyselyeditoriin alla olevan kuvakaappauksen mukaisesti.

Annetaan kyselylle nimeksi IMDB luokitus

Sarakkeiden poisto

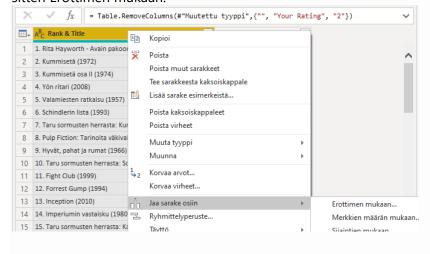
Taulukossa on kolme turhaa saraketta. Ensimmäinen ja kaksi viimeistä. Poistetaan ne klikkaamalla sarakkeen päällä hiiren oikeaa painiketta ja valitsemalla Poista.

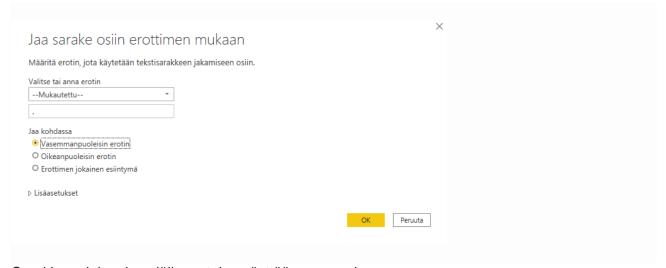
Jaa sarake

Nyt tulosjoukossa on kaksi saraketta. Rank & Title ja IMDB Rating. Rank & Title on yhdistetty sarake, joka sisältää sijoituksen, elokuvan nimen ja elokuvan valmistusvuoden. Jaetaan nämä arvot omiin sarakkeisiinsa.

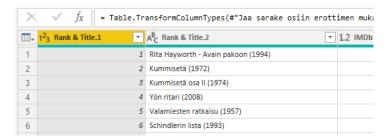
Piste erottaa sijoituksen (.) elokuvan nimestä. Joten voidaan käyttää Jaa sarake-toimintoa jakaaksemme sen helposti toiseen sarakkeeseen. Klikkaa sarakeotsikko hiiren oikealla, valitse sitten Jaa sarake osiin ja sitten Erottimen mukaan.

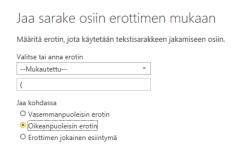
Jaa sarake osiin erottimen mukaan -ikkunassa, voi valita jonkin yleisimmistä erottimista, kuten pilkku tai sarkain ... tai voi käyttää mukautettua erotinta. Asetetaan asetukseksi Mukautettu ja kirjoitetaan yksi piste (.) alla olevaan ruutuun. Voidaan myös määrittää, miten jako toimii. Oletusasetus on Erottimen jokainen esiintymä. Tämä oletusasetus ei ehkä ole paras, koska joskus elokuvan otsikossa saattaa olla piste. Joten valitaan jakomenetelmä Vasemmanpuoleisin erotin. Tämä asetus skannaa tekstin vasemmalta ja lopettaa jakamisen ensimmäisen erottimen löytämisen jälkeen.

Sarakkeen jakamisen jälkeen tulos näyttää seuraavalta:

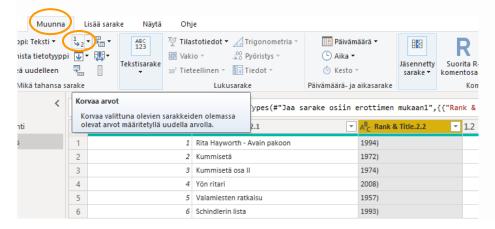
Seuraavaksi jaetaan elokuvan nimi ja vuosi. Vuosiarvo on ympäröity suluilla, joten voidaan käyttää samaa Jaa sarake -menetelmää, tällä kertaa käyttämällä avointa hakasuljetta.

Korvaa arvot

Rank & Title.2.2 -sarakkeessa on vuosiarvo, jossa on ylimääräinen sulkeva hakasulje. Napsauta tätä saraketta ja sitten Muunna-valintanauhasta Mikä tahansa sarake-painikeryhmästä klikkaa Korvaa arvot.

Avautuvaan ikkunaan kohtaan Etsittävä arvo laitetaan sulkeva aaltosulje ")". Korvaa kohteella kohta jätetään tyhjäksi.

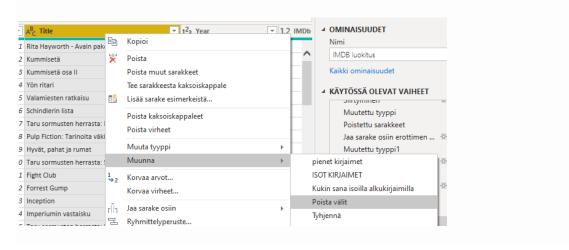
Lopputuloksena sarakkeeseen jää vain vuosiluku. Sarakkeen otsikko voidaan muuttaa muotoon "Year" ja tietotyyppi kokonaisluvuksi vaikkapa hiiren oikean painikkeen kautta.

Poista välit

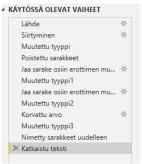
Muutetaan Rank & Title.2.1. sarakkeen otsikko muotoon "Title". Koska tässä sarakkeessa voi olla ylimääräisiä välilyöntejä arvojen alussa ja lopussa (jaettujen sarakkeiden seurauksena), poistetaan ylimääräiset välilyönnit.

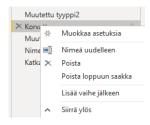
Klikataan sarakkeen otsikko hiiren kakkospainikkeella ja valitaan Muunna komennosta Poista välit.. Tämä poistaa kaikki alussa- ja lopussa olevat välilyönnit tämän sarakkeen arvoista.

Käytössä olevat vaiheet

Yksi Kyselyeditori- eli Power Query editori -ikkunan hyödyllisimmistä osista on oikeasta reunasta löytyvä Käytössä olevat vaiheen. Tämä ikkunan osa on erittäin hyödyllinen virheenkorjauksessa ja seurannassa. Tästä nähdään kaikki vaiheet, joita on käytetty nykyisessä tietojoukossa. Vaihetta voi napsauttaa hiirellä, ja pääruudussa näytetään tiedot tässä vaiheessa!

Vaiheen voi poistaa tai voi muuttaa vaiheen asetuksia napsauttamalla poista-kuvaketta (vaiheen vasemmalla puolella) tai asetuskuvaketta (vaiheen oikeassa reunassa, mutta vain vaiheissa, jotka sisältävät asetuksia). Vaiheen voi myös nimetä uudelleen klikkaamalla vaiheen nimen päällä hiiren oikeaa painiketta ja valitsemalla Nimeä uudelleen.

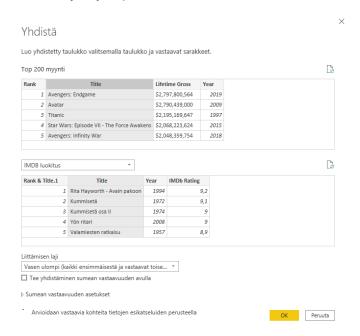
Kyselyiden yhdistäminen

Molemmat tietojoukot ovat valmiina lopullista yhdistämistä varten .

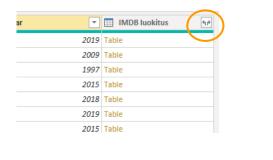
Aktivoidaan ensi Top 100 myynti -kysely. Sen jälkeen valitaan Aloitus- välilehdeltä Yhdistä -painikeryhmästä Yhdistä kyselyt.

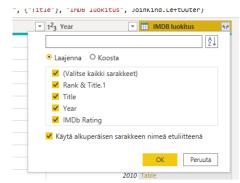
Yhdistä kyselyt vastaa JOIN -toimintoa SQL:ssä tai tietokantojen terminologiassa. Kyselyjen yhdistäminen edellyttää kahta kyselyä. Ensimmäinen kysely on kysely, joka on parhaillaan aktiivinen (Yhdistämistulos). Toinen kysely valitaan Yhdistä-valintaikkunassa. Valitse toiseksi kyselyksi IMDB luokitus. Molemmista kyselyistä Yhdistä ikkunassa valitaan klikkaamalla ne sarakkeet, jotka ovat molemmille yhteneviä tietosisällöltään. Ikkunan alaosassa oleva liittymisen

laji on Vasen ulompi (tämä valitsee kaikki tietueet ensimmäisestä kyselystä, ja niitä vastaavat rivit toisesta kyselystä).

Liitoksen seurauksena Top 200 myynti -taulukkoon on muodostunut uusi sarake uutta taulukkoa varten. Tässä uudessa sarakkeessa on taulukon arvoja, jotka on laajennettava. Jos napsautetaan sarakeotsikon kuvaketta, voi valita, mitkä sisäkkäisen taulukon sarakkeet halutaan laajentaa.

Annetaan kaikkien sarakkeiden olla valittuna ja valitaan OK. Tällöin taulukkoon lisätään uudet sarakkeet.

Nyt voit nähdä joitakin elokuvia, jotka ovat maailman laajuisesti eniten myytyjä, mutta ei top 250 elokuvien joukossa olekäyttäjien luettelossa . Sellaisia ovat esimerkiksi Iron Man 3, Skyfall, Furious 7 jne.

Käytännön esimerkki

Excelissä on seuraavan esimerkin näköinen taulukko:

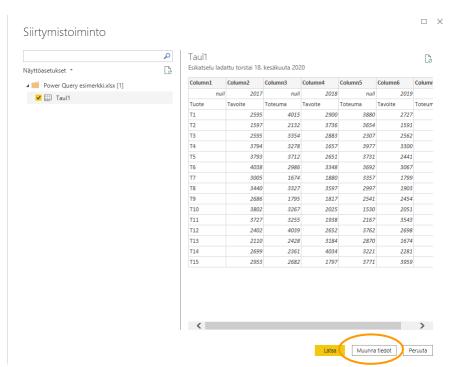

Käytettävyydeltään kyseinen taulukko on käsittelyn ja analysoinnin näkökulmasta erittäin huonossa muodossa. Esimerkiksi vuodet ovat yhdistetyissä soluissa. Tavoitteena on tuoda taulukko Power Bi Desktopiin ja muokata se Power Query editorissa käytettävään muotoon. Taulukon tulisi näyttää seuraavalta:

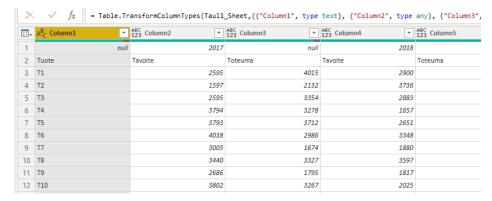
Vuosi	Tuote	Tavoite	Toteuma
2017	T1	2375	2359
2017	T2	2398	2660
2017	T3	3028	3328
2017	T4	2020	2944
2017	T5	2498	2183
2017	T6	2663	2239
2017	T7	2929	3402
2017	T8	2944	3263
2017	Т9	3442	2514
2018	T1	2981	3475

Tiedon tuonti Power BI Desktopiin Excelistä

Valitaan Aloitussivu -valintanauhasta Excel. Siirtymistoiminto -ikkunassa valitaan haluttu taulukko. Esikatseluikkunassa nähdään, että dataa tulee muokata Power Query editorissa.

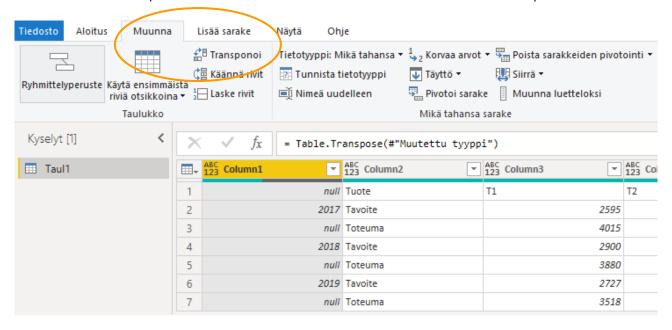
Valitaan ikkunasta Muunna tiedot, jolloin taulukko avataan Power Query editorissa.

Taulukon muokkaus

Transponoi

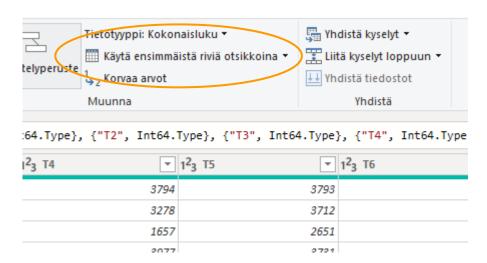
Ensimmäiseksi transponoidaan taulukko valitsemalla Muunna-välilehdestä transponoi.

Transponoinnin tuloksena Power Query on kääntänyt sarakkeet riveiksi ja rivit sarakkeiksi.

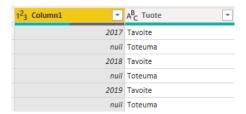
Käytä ensimmäistä riviä otsikkoina

Kuten yllä olevasta kuvasta nähdään, Power Query ei tunnista taulukon sarakeotsikoita, joten taulukon ensimmäinen rivi muunnetaan sarakeotsikoiksi valitsemalla Aloitus-välilehdestä Käytä ensimmäistä riviä otsikkoina.

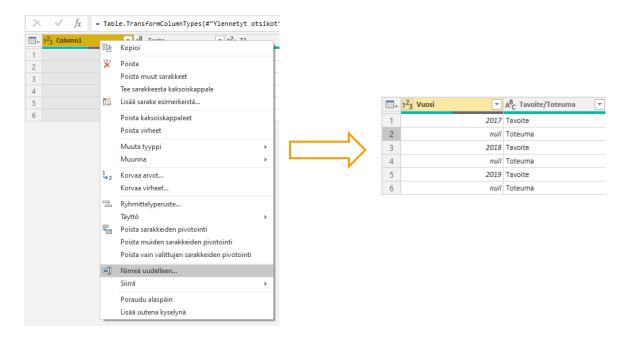

Nimeä uudelleen

Kolmannessa muokkaus vaiheessa voi nimetä sarakkeet tarvittaessa uudelleen. Kaksi ensimmäistä saraketta tarvinnevat uuden otsikon.

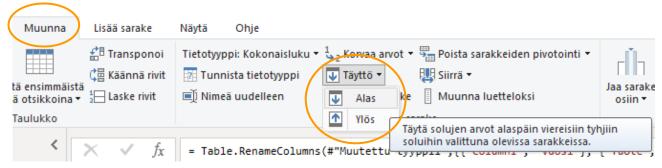

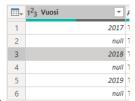
Nimetään ensimmäinen sarake "Column1" muotoon "Vuosi" klikkaamalla hiiren kakkospainiketta kyseisen sarakkeet otsikon päällä ja valitsemalla avautuvasta valikosta Nimeä uudelleen ja antamalla uusi sarakeotsikko. Samalla tavalla muutetaan toisen sarakkeen otsikko "Tuote" vaikkapa muotoon "Tavoite/Toteuma".

Täyttö

Vuosi -sarakkeessa ei kaikissa soluissa ole vuosilukua. Tämä korjataan aktivoimalla ko. sarake valitsemalla Muunna-välilehdestä Täyttö|Alas.

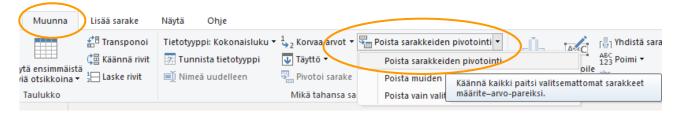

Nyt jokaisessa sarakkeen solussa esiintyy vuosiluku.

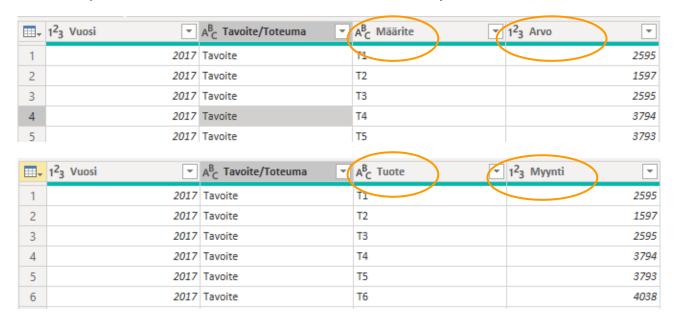
Poista sarakkeiden pivotointi

Seuraavaksi poistetaan tuotesarakkeiden pivotointi. Ensin valitaan sarakkeet T1-T15. Tämä tapahtuu näppärästi aktivoimalla ensin sarake, jonka otsikko on "T1", sen jälkeen painetaan Vaihto eli Shift -näppäin pohjaan ja aktividaan hiirellä sarake, jonka otsikko on "T15". Tämän jälkeen valitaan Muunna -välilehdestä Poista sarakkeiden pivotointi.

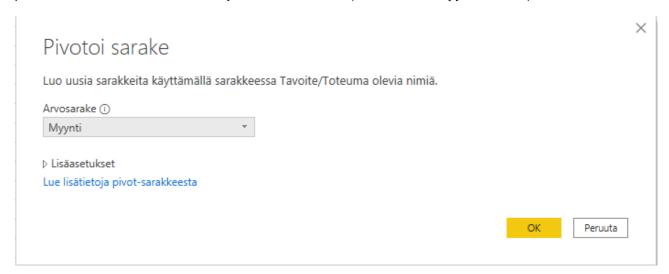
Tämä toiminto muuntaa valitut sarakkeet määrite-arvo-pareiksi, jolloin sarakkeista tulee rivejä.

Toiminnon jälkeen kannattaa muuntaa sarakeotsikot edellä esitetyllä tavalla.

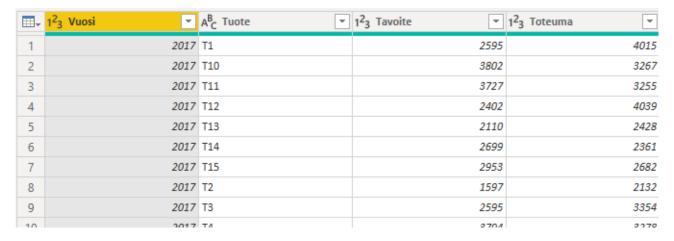

Pivotoi sarake

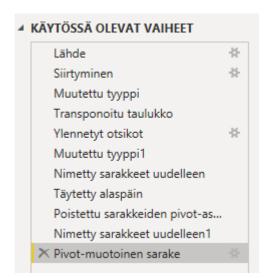
Lopuksi pivotoidaan tyyppi arvon mukaan. Aktivoidaan Tavoite/Toteuma -sarake ja valitaan Muunna -välilehdeltä Pivotoi sarake. Tällöin avautuu Pivotoi sarake -ikkuna, josta valitaan pivotoitava sarake eli se sarake, joka sisältää arvot (esimerkissä Myynti-sarake).

Nyt taulukko on muokattu Power BI:ssa käsiteltävään muotoon.

Kaikki suoritetut muokkaustoimet näkyvät käytössä olevina vaiheina.

Power Queryn kaavakieli M

M vai DAX?

Mikä on tärkein ero M:n ja DAX: n välillä? Miksi laskettu sarake voidaan tehdä kahdessa eri paikassa? Mitkä ovat hyvät ja huonot puolet kummankin osalta? DAX tai M! Miksi kaksi eri kieltä?! Miksi näiden kahden rakenne on niin erilainen? ... Jos jokin näistä askarruttaa, niin sinun täytyy lukea tämä kappale.

Mitä on M?

M on Power Queryn taustalla toimiva scriptikieli. M on tämän kielen epävirallinen nimi. Virallinen nimi on Power Query Formula Language! M -kielellä voidaan tehdä monia asioita, mutta yksi yleisimpiä käyttökohteita ovat tiedon muokkaus ja yhdeistely. M on kielenä funktionaalinen.

M-kielen kielirakenne on vaiheittainen. Yleensä (Ei aina), jokainen rivi M -koodia on tietojen muunnoksesta syntynyt vaihe. Ja seuraavassa vaiheessa käytetään edellisen vaiheen tulosta. M-kielen rakennetta on yleensä helppo seurata. Koska se on ymmärrettävää ja muodostuu ohielmalohkoista Let ja In.

Mitä on DAX?

DAX tulee sanoista Data Analysis Expression Language. DAX on lausekekieli, ja toisin kuin M, se on hyvin samankaltainen kuin Excel-funktiot. DAXilla on monia yhteisiä funktioita Excel. DAX-laskenta on kuitenkin paljon tehokkaampaa kuin Excel-laskenta monin tavoin.

DAX-kaavat on rakennettu tavalla, joka on selkeä lähinnä hyville Excel-käyttäjille. Normaalisti Excel-käyttäjät oppivat DAX-kielen käytön nopeasti. DAX ei ole ohjelmointikieli, vaan yhdistelmä funktioita, suodattimia ja lausekkeita.

Lasketun sarakkeen dilemma

Laskettuja sarakkeita voidaan luoda M- että DAX-kielellä, ja se saattaa monen käyttäjän mielestä olla hämmentävää.

Esimerkkinä: Haluat luoda sarakkeen, jossa esiintyy henkilön koko nimi, joka on ketjutettu Etunimija Sukunimi-sarakkeista. Voit tehdä sen M -kielellä ja myös DAXilla. Miksi kaksi eri tapaa? Kumpaa niistä on parasta käyttää? Voimmeko aina käyttää yhtä kieltä?

Nämä kaksi kieltä on rakennettu itsenäisesti. Ne on rakennettu siten, että he voivat käsitellä useimpia laskentaan ja datan muokkaukseen liittyviä ratkaisuja. Tämän seurauksena on siis joitakin käyttötapauksia, joissa molemmat kielet pystyvät siihen. Esimerkiksi molempia kieliä voidaan helposti käyttää ketjutetun sarakkeen luomiseen.

Kysymykseen kumpi kielistä sitten on parempi vastaus on "Se riippuu tilanteesta!" Jos halutaan luoda kahden sarakkeen tiedoista ketjutettu sarakke, Power Query (M) on parempi vaihtoehto, koska se on yleensä bi-ratkaisun ETL-osan kaltainen, joten voidaan yksinkertaisesti rakentaa malli ja tietojoukot halutulla tavalla. Mutta jos halutaan esimerkiksi laskea myynnin kumulatiivinen kertymä vuoden alusta tähän päivään, voi sen tehdä M-kielellä, mutta se vaatii paljon koodia. DAXissa voi yksinkertaisesti luoda laskennan TotalYTD-funktion avulla. Joten vastaus on; näiden kahden välillä ei ole parasta kieltä. Käyttötyyppi määrittää, mikä niistä on paras. Normaalisti kaikki

muutokset ja datan valmistelu on parasta tehdä M-kielellä ja kaikki analysoiva laskenta on parasta tehdä DAX-kielellä.

Katsaus M-kieleen

Power Query Editor käyttää **M-kieltä** vaiheiden tallentamiseen ja suorittamiseen, joten voit luoda kyselyt alusta asti (tai parannella niitä manuaalisesti) hyödyntämällä Power Queryn M-komentosarjojen tehokkuutta ja joustavuutta. M-kieli pitää sisällään myös Power Query Editorissa käytettäviä funktioita ja sillä pystyy myös luomaan omia funktioita.

M-kielen syntaksi

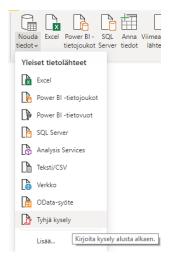
M -kielen syntaksi on yksinkertainen. Se sisältää kaksi ohjelmalohkoa: LET ja IN-lauseke lohkot. Tässä on yksinkertaisin M syntaksi

Let ja in ovat varattuja sanoja. M-kieli on Case sensitive eli X ja x merkitsevät eri asioita.

Let lohkossa määritellään muuttujat ja in lohko on tuotos eli kaikki, mitä laitetaan tähän lohkoon, on kyselyn tuloste.

Edellä olevassa esimerkissä let lohkossa määritetään x-niminen muuttuja ja asetetaan siihen arvo 1. In lohko palauttaa tuloksen. Joten kysely palauttaa 1.

Testataan edellä oleva esimerkki. Avataan Power Bi Desktop ja luodaan tyhjä kysely, jolloin Power Query editori avautuu.

Tämän jälkeen avataan Näytä-välilehdeltä Laajennettu editori. Kirjoitetaan siihen M-koodi.

Kysely palauttaa arvon 1.

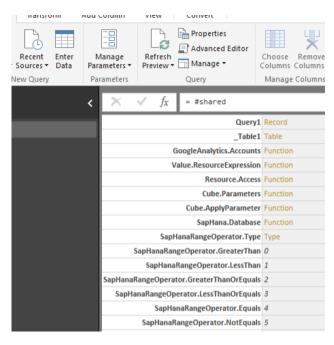

M-funktioista

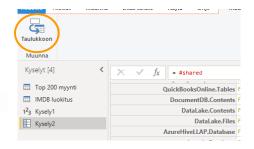
Jos halutaan saada näkyviin luettelo M-funktioista, luodaan tyhjä kysely (kuten edellä) ja annetaan komennoksi ainoastaan käsky

#shared

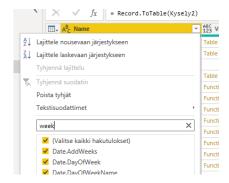
Kun kysely suoritetaan, saadaan luettelo funktioista ja vakioista...

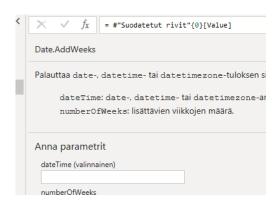
Tulos ladataan Power Queryyn, mutta sen voi muuttaa myös taulukoksi.

Taulukosta on helppo tehdä myös hakuja.

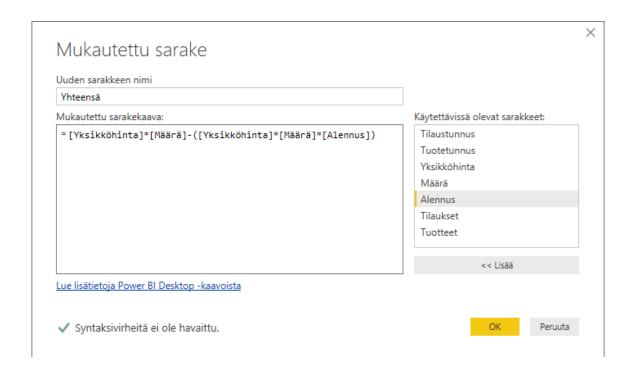

Klikkaamalla taulukossa function linkkiä saadaan näkyviin mm. funktion ohje.

Mukautetun sarakkeen luonti

Power Query Editor -ikkunassa voidaan luoda uusi sarake valitsemalla **Lisää sarake|Mukautettu sarake**. Tällöin avautuu Mukautettu sarake -ikkuna, jossa annetaan uudelle sarakkeelle nimi ja kaava, johon uuden sarakkeen arvot perustuvat.

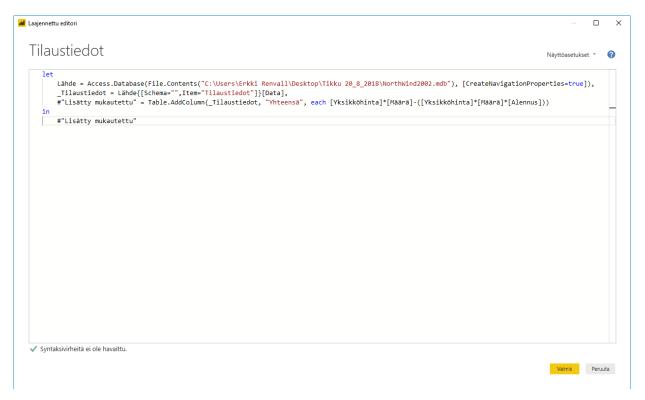

Laskennassa voit kaavassa käyttää yleisiä aritmeettisia operaattoreita. Huomattava on kuitenkin, että potenssiin korotus ei toimi samalla tavoin kuin Excelissä ^ -merkillä. Sitä varten on olemassa oma funktionsa **Number.Power**

Edellä olevassa esimerkissä muodostuu M -kielinen kaava:

= Table.AddColumn(_Tilaustiedot, "Yhteensä", each [Yksikköhinta]*[Määrä]-([Yksikköhinta]*[Määrä]*[Alennus]))

Joka laajennetussa editorissa näyttää täydellisenä seuraavalta:

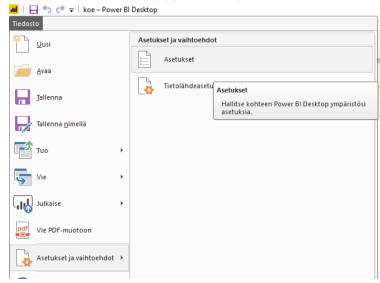

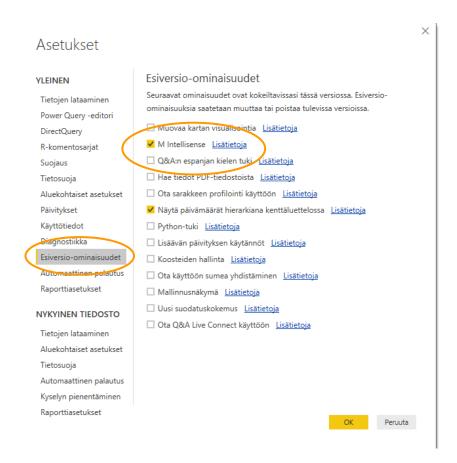
Laajennetun editorin saa auki valitsemalla Aloitus|Kysely|Laajennettu editori.

Yksi viime aikaisia uudistuksia, joka Power Bi:n Power Query Editriin on tullut, on M Intellisense - toiminnallisuus. Vielä tällä hetkellä se on kokeiluvaiheessa ja täytyy ottaa käyttöön erikseen. Se

saadaan käyttöön seuraavasti:

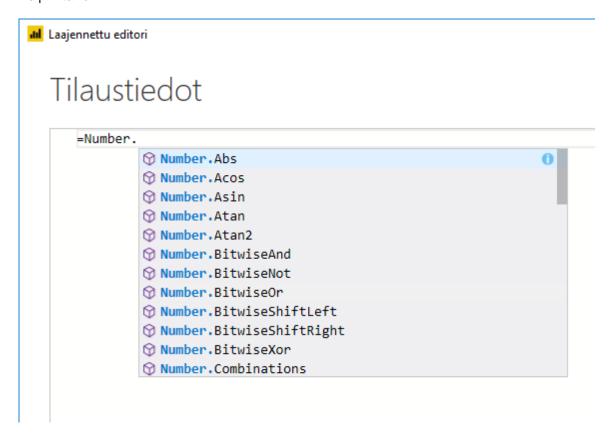
Power Bi -ikkunassa valitaan Tiedosto|Asetukset ja vaihtoehdot|Asetukset.

Avautuvasta ikkunasta valitaan Esiversio-ominaisuudet|M Intellisense

M-intellisense -ominaisuus tule näkyviin esim. Laajennetussa editorissa koodauksen aikaisen helpin tavoin.

M -funktiot eroavat esimerkiksi normaaleista Excel-funktioista siten, että

- ovat case sensitiivisiä (isot ja pienet merkit ovat eri merkkejä)
- laskennan perusluku on 0 eikä 1 niin kuin Excelissä
- tietotyypitys on eksplisiittinen
- argumenttierottimena pilkku

Muutamia funktioesimerkkejä

	Syntaksi	Esimerkki	Tulos
Excel	=LEFT(teksti;merkkienmäärä)	=LEFT("Excel";2)	Ex
M-kieli	=Text.Start(teksti,merkkienmäärä)	=Text.Start("Excel",2)	Ex

	Syntaksi	Esimerkki	Tulos
Excel	=RIGHT(teksti;merkkienmäärä)	=RIGHT("Excel";2)	el
M-kieli	=Text.End(teksti,merkkienmäärä)	=Text.End("Excel",2)	el

	Syntaksi	Esimerkki	Tulos
Excel	=MID(teksti;aloitusmerkki;merkkienmäärä)	=MID("Excel";2;2)	XC
M- kieli	=Text.Range(teksti,aloitusmerkki,merkkienmäärä)	=Text.Range("Excel",2,2)	ce

Edellisessä ja seuraavassa esimerkissä Excel- ja M-kielen funktiot tuottavat eri tuloksen samoilla argumenteilla, koska M-kielessä ensimmäinen merkki tekstissä on numeroltaan 0.

	Syntaksi	Esimerkki	Tulos
Excel	=FIND(etsittävä teksti;tekstissä)	=FIND("xc";"Excel")	2
M-kieli	=Text.PositionOf(teksti,etsittävä teksti)	=Text.PositionOf("Excel","xc")	1

Mukautetun funktion kirjoittaminen M-kielellä

Yksi tehokkaimmista M-kielen ominaisuuksista on, että sillä voi kirjoittaa mukautettuja toimintoja uudelleen käytettäväksi. Mukautetut funktiot voivat olla yksi tai useampi rivisiä, ne kirjoitetaan Lambda tyylisellä syntaksilla.

Funktio M-kielellä voidaan kirjoittaa tässä muodossa:

```
(x) => x + 1
```

Tämä on lambda syntaksi (joka aiemmin käytetty LINQ -kielessä). Yllä oleva rivi on sama kuin alla oleva pseudokoodi:

```
Function nimetön (x) { return x+1 }
```

Lambda tekee määrittelyn paljon yksinkertaisemmaksi. Joten yllä oleva toiminto saa parametrin tulosta ja lisää siihen 1.

Alla oleva skripti näyttää, miten funktio määritetään ja käynnistetään parametrilla:

let $Add = (x) \Rightarrow x+1$ in Add(10)

Edellä olevan lausekkeen tulos on 11.

Yllä on funktiolle annettu nimi "Add" ja sitten sitä on kutsuttu Add (parametri)

Koodiesimerkki

Seuraavassa luodaan funktio, joka palauttaa tiedon siitä kuinka monta päivää on kulunut vuoden alusta laskettuna parametrina välitettyyn päivään.

let

```
PaiviaKulunut = (x) =>

let

Kuukaudet=List.Numbers(1,Date.Month(DateTime.FromText(x))-1),

Vuosi=Date.Year(DateTime.FromText(x)),

PaivienMaara=List.Transform(Kuukaudet,each

Date.DaysInMonth(DateTime.FromText(Text.From(Vuosi)&"-"&Text.From(_)&"-01")))

in

Date.Day(DateTime.FromText(x))+List.Sum(PaivienMaara)

in
```

PaiviaKulunut("11.8.2020")